

Zahtjevi za uzdržavanje - Irska

SADRŽAJ

- 1 Što u praksi znače koncepti „uzdržavanje” i „obveza uzdržavanja”? Koje osobe moraju drugim osobama plaćati doplatak za uzdržavanje?
- 2 Do koje godine dijete može primiti doplatak za uzdržavanje? Postoje li različita pravila za uzdržavanje maloljetnika i odraslih osoba?
- 3 Moram li se prijaviti ovlaštenom nadležnom tijelu ili sudu kako bih dobio uzdržavanje? Koji su glavni elementi tog postupka?
- 4 Je li moguće podnijeti zahtjev u ime rođaka (ako jest, do kojeg koljena) ili djeteta?
- 5 Ako namjeravam pokrenuti sudski postupak, kako da znam koji je sud nadležan?
- 6 Moram li kao podnositelj zahtjeva pokrenuti sudski postupak putem posrednika (npr. odvjetnika, središnjeg ili lokalnog nadležnog tijela, itd.)? Ako ne moram, koji se postupci primjenjuju?
- 7 Moram li platiti pristojbe za pokretanje sudskog postupka? Ako moram, koliko će one približno iznositi? Ako nemam dovoljna financijska sredstva, mogu li dobiti pravnu pomoć za pokrivanje troškova postupka?
- 8 Kakvo će uzdržavanje sud vjerojatno odobriti? Kako se izračunava iznos održavanja? Je li moguće revidirati sudsku odluku ako se troškovi života ili obiteljske okolnosti promijene? Ako jest, kako (npr. putem automatskog sustava indeksacije)?
- 9 Kako i kome će se uzdržavanje isplaćivati?
- 10 Ako dotična osoba (dužnik) ne plati dobrovoljno, koje je akcije moguće poduzeti kako bi ju se prisililo da plati?
- 11 Ukratko opišite sva ograničenja provedbe, posebice pravila za zaštitu dužnika i ograničenja ili rokove zastare u svom sustavu provedbe.
- 12 Postoji li organizacija ili nadležno tijelo koje mi može pomoći pri osiguranju uzdržavanja?
- 13 Mogu li organizacije (državne ili privatne) unaprijed u cijelosti ili djelomično umjesto dužnika isplatiti uzdržavanje?
- 14 Ako se nalazim u ovoj državi članici, a dužnik ima prebivalište u drugoj državi:
  - 14.1 Mogu li dobiti pomoć nadležnog tijela ili privatne organizacije u toj državi članici?
  - 14.2 Ako da, kako se mogu obratiti tom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji?
- 15 Ako se nalazim u drugoj državi, a dužnik se nalazi u toj državi članici:
  - 15.1 Mogu li izravno uputiti zahtjev takvom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji u toj državi članici?
  - 15.2 Ako mogu, kako se mogu obratiti tom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji i kakvu vrstu pomoći mogu primiti?
- 16 Obvezuje li tu državu članicu Haški protokol iz 2007.?
- 17 Ako državu članicu ne obvezuje Haški protokol iz 2007., koji će se zakon primjenjivati na zahtjev za uzdržavanje prema pravilima međunarodnog privatnog prava? Koja su odgovarajuća pravila međunarodnog privatnog prava?
- 18 Koja su pravila za pristup pravosuđu u prekograničnim slučajevima unutar EU-a u skladu sa strukturom poglavlja V. Uredbe o uzdržavanju?
- 19 Koje je mjere donijela ova država članica kako bi osigurala funkcioniranje aktivnosti opisanih u članku 51. Uredbe o uzdržavanju?

1 Što u praksi znače koncepti „uzdržavanje” i „obveza uzdržavanja”? Koje osobe moraju drugim osobama plaćati doplatak za uzdržavanje?

Nalogom za uzdržavanje među bračnim drugovima od jednog se bračnog druga zahtijeva da drugom bračnom drugu povremeno ili jednokratno plaća uzdržavanje te, prema potrebi, da toj osobi u skladu s nalogom plaća uzdržavanje u korist uzdržavanih članova obitelji, ako postoje.

Nalogom za uzdržavanje djeteta od jednog se roditelja zahtijeva da drugom roditelju ili drugoj osobi koja ima skrbništvo nad djetetom povremeno ili jednokratno plaća uzdržavanje u skladu s nalogom za uzdržavanje djeteta.

Obveza uzdržavanja znači zahtjev za pružanje financijske potpore osobi i, ako se takva obveza izvršava sudskim putem, za ispunjavanje obveza iz bilo kojeg sudskog naloga koji se odnosi na uzdržavanje.

Plaćanju uzdržavanja podliježu sljedeće kategorije osoba:

- roditelji u pogledu svoje djece: da,
- djeca prema svojim roditeljima: općenito ne,
- razvedeni bračni drug drugom bračnom drugu: da,

ostalo:

- registrirani partneri i izvanbračni partneri u smislu Zakona o registriranom partnerstvu i određenim pravima i obvezama izvanbračnih partnera iz 2010. (*Civil Partnership and Certain Rights and Obligations of Cohabitants Act*),
- nevjenčani roditelj skrbniku svojeg djeteta.

2 Do koje godine dijete može primati doplatak za uzdržavanje? Postoje li različita pravila za uzdržavanje maloljetnika i odraslih osoba?

Uzdržavano dijete mlađe od osamnaest godina, uzdržavano dijete mlađe od dvadeset i tri godine koje se redovito školuje ili dijete bilo koje dobi koje se uzdržava zbog invaliditeta.

Roditelji su obvezni financijski podupirati svoju djecu tako da njihove svakodnevne i povremene financijske potrebe mogu biti ispunjene.

Djeca se općenito ne mogu obvezati na plaćanje uzdržavanja svojim roditeljima osim u rijetkim i izvanrednim okolnostima u kojima se imovinska prava povjerena skrbniku mijenjaju nakon razvoda i prenose u posjed djece.

Razvedeni bračni drug može biti obvezan uzdržavati drugog bračnog druga ako je bračni drug koji je podnio zahtjev dokazao da ga je drugi bračni drug propustio uzdržavati na primjeren način s obzirom na okolnosti.

Registrirani partner ili izvanbračni partner u smislu Zakona o registriranom partnerstvu i određenim pravima i obvezama izvanbračnih partnera iz 2010. može biti obvezan uzdržavati drugog registriranog ili izvanbračnog partnera ako je registrirani ili izvanbračni partner koji je podnio zahtjev dokazao da ga je drugi partner propustio uzdržavati na primjeren način s obzirom na okolnosti.

Roditelji, bilo vjenčani ili ne, mogu sudu podnijeti zahtjev da drugi roditelj plaća uzdržavanje u pogledu njihove djece. To može učiniti i zakonski skrbnik, zdravstveni odbor ili bilo koja osoba s pravnim statusom u odnosu na uzdržavano dijete.

3 Moram li se prijaviti ovlaštenom nadležnom tijelu ili sudu kako bih dobio uzdržavanje? Koji su glavni elementi tog postupka?

Sudu zahtjev obično podnosi uzdržavana osoba pokretanjem tužbe u parničnom postupku protiv druge osobe. U pogledu uzdržavanja djeteta, zahtjev obično podnosi roditelj ili druga osoba koja ima skrbništvo nad djetetom.

Informacije o postupcima koji se primjenjuju na zahtjeve za uzdržavanje općenito su dostupne u odjeljku Obiteljsko pravo na internetskoj stranici Sudske službe (www.courts.ie).

4 Je li moguće podnijeti zahtjev u ime rođaka (ako jest, do kojeg koljena) ili djeteta?

Obično je podnositelj zahtjeva u predmetu uzdržavanja roditelj koji skrbi za djecu. Podnositelji zahtjeva mogu biti i bivši bračni drugovi te djeca po vlastitom pravu. Stranke moraju imati dovoljan interes u predmetu koji im daje legitimaciju, odnosno *locus standi*, za podnošenje zahtjeva za dobivanje uzdržavanja. U slučaju srodnika ili bliske osobe bilo bi potrebno da osoba koja podnosi zahtjev ima određene pravne ovlasti za upravljanje poslovima rođaka ili bliskog prijatelja, kao što je npr. punomoć. Roditelji ili zakonski skrbnici mogu podnijeti zahtjev za uzdržavanje u ime maloljetnog djeteta.

5 Ako namjeravam pokrenuti sudski postupak, kako da znam koji je sud nadležan?

Okružni sud nadležan je za izdavanje naloga za uzdržavanje djeteta do najvišeg iznosa od 150 EUR tjedno od bilo kojeg roditelja te za izdavanje naloga za uzdržavanje bračnog druga / registriranog partnera do najvišeg iznosa od 500 EUR tjedno. Ako se zahtijevaju viši iznosi, potrebno je zahtjev podnijeti regionalnom sudu ili Visokom sudu. Ako je bračni spor već pokrenut pred regionalnim ili Visokim sudom, zahtjev se podnosi tom sudu bez obzira na iznos koji se zahtijeva.

6 Moram li kao podnositelj zahtjeva pokrenuti sudski postupak putem posrednika (npr. odvjetnika, središnjeg ili lokalnog nadležnog tijela, itd.)? Ako ne moram, koji se postupci primjenjuju?

Ne. Zahtjev se može podnijeti osobno ako podnositelj zahtjeva odluči da neće angažirati odvjetnika. Pravna pomoć dostupna je onim strankama u obiteljskopravnom sporu kojima je potrebna na temelju njihova imovinskog stanja.

7 Moram li platiti pristojbe za pokretanje sudskog postupka? Ako moram, koliko će one približno iznositi? Ako nemam dovoljna financijska sredstva, mogu li dobiti pravnu pomoć za pokrivanje troškova postupka?

Svi obiteljskopравни postupci u Irskoj oslobođeni su plaćanja sudskih pristojbi. Troškovi pravnog savjetovanja i zastupanja mogu biti različiti; međutim, pravna pomoć dostupna je na temelju imovinskog stanja.

8 Kakvo će uzdržavanje sud vjerojatno odobriti? Kako se izračunava iznos održavanja? Je li moguće revidirati sudsku odluku ako se troškovi života ili obiteljske okolnosti promijene? Ako jest, kako (npr. putem automatskog sustava indeksacije)?

Okružni sud nadležan je za izdavanje naloga za uzdržavanje djeteta do najvišeg iznosa od 150 EUR tjedno od bilo kojeg roditelja te za izdavanje naloga za uzdržavanje bračnog druga / registriranog partnera do najvišeg iznosa od 500 EUR tjedno. Ako se zahtijevaju viši iznosi, potrebno je zahtjev podnijeti regionalnom ili Visokom sudu.

Pri utvrđivanju uzdržavanja sud će razmotriti razumne potrebe uzdržavane osobe (osoba koja ima pravo na uzdržavanje) u odnosu na sposobnost plaćanja obveznika uzdržavanja (osoba kojoj je naloženo plaćanje uzdržavanja). Stranke mogu sudu podnijeti zahtjev za izmjenu naloga za uzdržavanje s obzirom na njihove promijenjene financijske okolnosti.

Nalog za uzdržavanje stupa na snagu na datum koji je naveden u nalogu, pri čemu taj datum može biti prije ili nakon datuma izdavanja naloga, ali ne smije biti prije datuma podnošenja zahtjeva za nalog.

U brakorazvodnim i sudskim postupcima pred regionalnim ili Visokim sudom uzdržavanje se može datirati unatrag najranije do datuma podnošenja zahtjeva.

9 Kako i kome će se uzdržavanje isplaćivati?

Uzdržavanje se obično vrši izravnim plaćanjem uzdržavanoj osobi. Međutim, uzdržavane osobe imaju pravo primati uzdržavanje putem sudske pisarnice. Ako sud to smatra potrebnim, nadnice ili plaća obveznika uzdržavanja mogu se zaplijeniti ako se poslodavcu obveznika može naložiti da iznos uzdržavanja odbija od plaće radi prijenosa uzdržavanoj osobi.

Uzdržavanje se plaća osobi koja ima pravo na uzdržavanje ili onome tko upravlja uzdržavanjem u korist te osobe, kao što je roditelj ili zakonski skrbnik.

10 Ako dotična osoba (dužnik) ne plati dobrovoljno, koje je akcije moguće poduzeti kako bi ju se prisililo da plati?

Ako obveznik uzdržavanja ne plaća uzdržavanje, uzdržavana osoba može pokrenuti postupak pred sudom koji je izdao nalog za uzdržavanje ili pred okružnim sudom, ovisno o pravnom lijeku koji se zahtijeva.

Sud može izdati nalog kojim se zapljenjuju prihodi obveznika uzdržavanja kako je opisano u prethodnoj točki 1.

Ako se taj pravni lijek pokaže neuspješnim, sud može naložiti obvezniku uzdržavanja da uzdržavanoj osobi isplati dugovani iznos. Ako obveznik uzdržavanja ne postupi po nalogu, sud može naložiti da se novčani iznosi koje obvezniku uzdržavanja koji ne ispunjava svoju obvezu duguje druga osoba isplate uzdržavanoj osobi. Isto tako može naložiti prodaju predmeta koji pripadaju obvezniku radi isplate dugovanih iznosa.

11 Ukratko opišite sva ograničenja provedbe, posebice pravila za zaštitu dužnika i ograničenja ili rokove zastare u svom sustavu provedbe.

Okružni je sud mjesto za izvršenje naloga izdanih u drugim državama članicama. Ima ovlasti u pogledu nepoštovanja (odjeljci 9.A i 9.B Zakona iz 1976.), ali samo u odnosu na naloge koje je izdao okružni sud. Nema ovlast za donošenje odluka o nepoštovanju naloga koji su izdani drugdje. Okružni je sud u stvarnosti ograničen na izdavanje naloga za zapljenu prihoda (ako je primjenjivo), naloga za zapljenu imovine ili naloga za naplatu putem trećih strana (rijetko primjenjivo).

12 Postoji li organizacija ili nadležno tijelo koje mi može pomoći pri osiguranju uzdržavanja?

Svaka uzdržavana osoba odgovorna je za podnošenje zahtjeva sudu za pomoć u naplati uzdržavanja. Iako su dostupni i drugi pravni lijekovi, kao što je posredovanje, sudovi imaju odgovarajuću i zakonitu nadležnost za donošenje odluka u pogledu neplaćanja uzdržavanja.

13 Mogu li organizacije (državne ili privatne) unaprijed u cijelosti ili djelomično umjesto dužnika isplatiti uzdržavanje?

Ne. Isključivo je obveznik odgovoran za uzdržavanje koje treba izravno plaćati ili se ono odbija na izvoru od njegove plaće.

14 Ako se nalazim u ovoj državi članici, a dužnik ima prebivalište u drugoj državi:

14.1 Mogu li dobiti pomoć nadležnog tijela ili privatne organizacije u toj državi članici?

Uredba 4/2009, koja se obično naziva Uredbom o uzdržavanju, obuhvaća prekogranične zahtjeve za uzdržavanje koji proizlaze iz obiteljskih odnosa. Njome se uspostavljaju opća pravila za cijelu Europsku uniju kako bi se osigurala naplata tražbina za uzdržavanje, čak i ako je obveznik uzdržavanja ili uzdržavana osoba u drugoj državi članici EU-a.

Konvencija UN-a o ostvarivanju alimentacijskih zahtjeva u inozemstvu (Njujorška konvencija) u Irskoj je stupila na snagu u studenome 1995. donošenjem Zakona o uzdržavanju iz 1994. Cilj je te Konvencije olakšati naplatu uzdržavanja u ugovornim državama osobi koja živi u jednoj državi protiv osobe koja živi u drugoj.

Na temelju obaju instrumenata uspostavljena je mreža središnjih tijela u svakoj ugovornoj državi te podnositelji zahtjeva / uzdržavane osobe / podnositelji tužbe prosljeđuju svoj zahtjev središnjem tijelu koje će ga proslijediti odgovarajućem nadležnom sudu i, u nekim slučajevima, organizirati pravnu pomoć. Podaci za kontakt irskog središnjeg tijela za naplatu uzdržavanja u inozemstvu sljedeći su:

Department of Justice and Equality,

Bishop's Square,

Redmond's Hill,

Dublin 2,

Ireland.

Telefon: +353 (0)1 479 0200

Niskotarifni telefon: 1890 555 509

Telefaks: +353 (0)1 479 0201

E-pošta: [✉ mainrecov_inbox@justice.ie](mailto:mainrecov_inbox@justice.ie)

Podnositelj tužbe može dobiti pomoć od referenta okružnog suda u pogledu naloga okružnog suda. Podnositelji tužbe isto tako mogu tražiti pomoć u pravnom zastupanju. Možda ispunjavaju uvjete za pravnu pomoć te bi se u tom smislu trebali obratiti svojem lokalnom pravnom centru. Konačno, podnositelj tužbe može tražiti pomoć od FLAC-a (*Free Legal Advice Centre*, Centar za besplatne pravne savjete), neovisne dobrovoljne organizacije koja upravlja mrežom pravnih klinika diljem zemlje. Usluge koje se pružaju u tim klinikama povjerljive su i besplatne.

U prekograničnim slučajevima u kojima obveznik uzdržavanja živi u drugoj državi, podnositelj tužbe može podnijeti zahtjev preko središnjeg tijela za naplatu uzdržavanja (*Central Authority for Maintenance Recovery*) koje djeluje u okviru Ministarstva pravosuđa i ravnopravnosti.

14.2 Ako da, kako se mogu obratiti tom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji?

Odgovarajuću sudsku pisarnicu ili organizaciju može se kontaktirati telefonom, poštom, e-poštom ili osobnim dolaskom. Podnositeljima tužbe savjetuje se da posjete internetsku stranicu svake organizacije radi dobivanja dodatnih informacija prilagođenih njihovoj lokaciji.

Podaci za kontakt sudskih pisarnica dostupni su na internetskim stranicama Sudske službe (www.courts.ie).

Za podatke za kontakt irskog središnjeg tijela za naplatu uzdržavanja u inozemstvu vidjeti pitanje 14.1. te internetsku stranicu Ministarstva pravosuđa i ravnopravnosti (www.justice.ie).

15 Ako se nalazim u drugoj državi, a dužnik se nalazi u toj državi članici:

15.1 Mogu li izravno uputiti zahtjev takvom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji u toj državi članici?

Vidjeti prethodno; točka 14.1.

15.2 Ako mogu, kako se mogu obratiti tom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji i kakvu vrstu pomoći mogu primiti?

Vidjeti prethodno; točka 14.2.

16 Obvezuje li tu državu članicu Haški protokol iz 2007.?

Da.

17 Ako državu članicu ne obvezuje Haški protokol iz 2007., koji će se zakon primjenjivati na zahtjev za uzdržavanje prema pravilima međunarodnog privatnog prava? Koja su odgovarajuća pravila međunarodnog privatnog prava?

Nije primjenjivo.

18 Koja su pravila za pristup pravosuđu u prekograničnim slučajevima unutar EU-a u skladu sa strukturom poglavlja V. Uredbe o uzdržavanju?

Podnositelj zahtjeva / podnositelj tužbe ne mora platiti pristojbe za pokretanje sudskog postupka. Podnositelji zahtjeva imaju koristi od besplatne pravne pomoći u tim pitanjima – nakon što irsko središnje tijelo zaprimi zahtjev, prema potrebi će ga proslijediti Odboru za pravnu pomoć.

19 Koje je mjere donijela ova država članica kako bi osigurala funkcioniranje aktivnosti opisanih u članku 51. Uredbe o uzdržavanju?

Članak 51. odnosi se na radnje koje središnje tijelo poduzima s obzirom na zahtjeve podnesene na temelju Uredbe o uzdržavanju. U pogledu zahtjeva za potvrđivanje izvršivosti, irsko središnje tijelo sada ih zahtijeva od Ureda Glavnog suca Visokog suda. Irsko središnje tijelo zahtjeve za izvršenje prosljeđuje izravno okružnim sudovima. U pogledu pokretanja postupka, središnje tijelo osigurat će pravno zastupanje za podnositelja zahtjeva putem Odbora za pravnu pomoć.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 06/11/2018